

EL GERMÀ PETIT

JORDI SUNYER
 PERIODISTA

De cara a barraca

No van complicar-se els anglesos per definir el lloc on cal allotjar la pilota en el joc del futbol que ells van inventar: *goal* (objectiu, meta). Ara bé, al marge de les traduccions oficials, existeixen en català i en anglès alguns sinònims reveladors. *Woodwork* (en una traducció lliure, *treball en fusta*) i *barraca* són dues paraules que indiquen que una porteria és alguna cosa més que una utilitat, que té un treball, un significat i una litúrgia que l'acompanyen. Els fundadors de la *Gazzetta dello Sport*, en el seu primer editorial el 1896, ja afirmaven donar la mateixa importància als aspectes competitiu i estètic de l'esport. En el futbol, un gol té un sabor o un altre en funció de la trajectòria i els moviments que dibuixa la pilota en les dècimes de segon en què frega la xarxa.

“*Besar las mallas*, deien els comentaristes rancis”. Josep Tubau és un company de feina, corrector, amb un coneixement taxonòmic de les construccions que han allotjat la pilota en els camps de futbol. I, sorprenentment, no és que els misteris de la porteria el captivessin mentre guardava la meta del Càstic, al Guinardó. “Vaig començar a dibuixar des de petit perquè la meva mare era pintora. Ens vam traslladar d'Horta, on vivíem, a un pis situat davant d'un dels còrnors del vell Sardenya, al carrer Secretari Coloma, quan l'Europa jugava a Segona. Amb la visió que tenia de les porteries del camp, vaig aprendre a dibuixar en perspectiva. Però el que més m'agradava era veure com l'encarregat del camp despenjava les xarxes amb aquella mena de ganxo i

col·locava el tensor sota el travesser perquè aquest, que era de fusta, no es bombés”.

“Per mi, el gol estèticament perfecte va lligat amb els gols al Camp Nou. Jo en sóc, del Barça. Però abans, les xarxes de les porteries de l'estadi no eren de niló, sinó de cotó, o de lli. Tenien molt pes, i quan la pilota tocava la xarxa, quedava esmorteïda. Ni rebotava ni rebentava la xarxa”. L'homologació de les porteries, pals amb secció rodona i xarxa sostinguda exteriorment i no per estructures metàl·liques, no esborra la memòria d'un temps en què un recinte es podia identificar per la seva porteria. “La porteria per antonomàsia és la de Wembley, amb la

Tradicció

La porteria per antonomàsia és la de Wembley, amb la corba lleugerament arrodonida

corba de l'estructura lleugerament arrodonida i les xarxes molt ben col·locades, fetes a mida. A Wembley, a més, mai van pintar el pam negre perquè els porters s'espolsessin el fang de les botes, perquè a Wembley no hi havia mai el fangar que se sol fer al sector que ocupa el porter. Les primeres porteries de la Nova Creu Alta, que vaig veure el dia de la inauguració, eren semblants; en canvi, l'estructura de les del Camp Nou gairebé no tenien corba”. Amb precisió, Tubau recorda la segona corba que feien les metes de l'estadi blaugrana i les de Sarrià, que convertien els últims centímetres de l'estructura en perpendiculars a la gespa. “Les porteries del Berna-

béu, amb una estructura tota arquejada que també tenien les de l'Helmántico, en canvi, les trobava horroroses. I al vell Luis Casanova hi havia tan poc espai entre la porteria i la tanca publicitària que qualsevol pilota que entrés a mitja alçada rebotava a la tanca... un gol marrà, gairebé. Hi havia, també, porteries sense estructura *avant la lettre*, com a la Romareda, Balaídos o la vella Creu Alta, on la bellesa del gol depenia sovint de l'espai entre xarxa i tanca”.

L'interès per aquest element clau en el joc és escàs, però Tubau sap que qui el cultiva ho fa amb intensitat. I per un motiu tan simple i complex com l'estètica. “Em fixo molt en l'escenografia dels estadis. Tot i ser del Barça, el Camp Nou, per fora, em sembla espantós, em recorda l'edifici de Telefónica del carrer Aragó. Tampoc entenc que es pugui jugar bé en un terreny amb pista d'atletisme al voltant. En canvi, em va semblar preciós el camp del Binèfar. Tancat, i encara que no hi plogui gaire, amb totes quatre graderies cobertes, ben anglès. Semblava un Subbuteo”.

Tubau, culminant el culte a l'estètica futbolística, va fer de *groundsman*, de cuidador, d'alguns camps de barri. No som gaires els que parlem amb ell dels dibuixos amb la inscripció BUT de les xarxes franceses, del dibuix hexagonal de les mallas del Calcio, d'estructures soldades en espadats com va veure en un camp a Vallvidrera. Però quan el debat sobre el continent i el contingut en el futbol està en un moment àlgid, per què no anar de cara a barraca i fer justícia a la construcció que plasma l'objectiu del futbol.

Les velles porteries del camp de futbol de la Unió Esportiva Olot evocuen imatges d'altres temps d'aquest esport en blanc i negre. JORDI SUNYER